

Adegna oter, ma adegna fegn

Sala Segantini Savognin: Imelda Grisch expona antagls da forbesch

■ (pb) Puspe eneda dat la Sala Segantini a Savognin tetg ad ena artista indigena. Ad Imelda Grisch, uriunda da Casti, oz sesenta a Panadoz. L'exposiziun actuala mossa ovras dad ena artista cun la forbesch tgi è an muviment permanent. Digl reminent betg l'amprema geda giolda *Imelda Grisch* (62) dretg d'ospitalitad ainten la Sala Segantini. La sia amprega exposiziun è gio stada igl 1985, oramai gio avant 25 onns. Sia amprega exposiziun ansomma. E l'è erigl pir gist dus onns tgi la scolasta da professiun veva antschet cun igl antagl da forbesch. E gio ins era nia attent sen las qualitads artisticas dalla donna. Agl rom dalla amprega Scuntrada Rumantscha igl 1985 a Savognin veva ella exponia ansemen cun oters artists.

Igls responsabels dalla Pro Segantini on tignia anavant an igl Imelda Grisch e persequito igl sies svilup. Ed igl 1991 è ella puspe stada cun igls sies antagls da forbesch ainten la Sala Segantini, alloura anc sen vischnanca soura agl stradung. E l'amprega exposiziun scu artista singula ainten la sia patria uriunda è ella gia igl 1998 aint igl Hotel Danilo a Savognin. An tot è Imelda Grisch gia passa 30 exposiziuns ed è ancunschainta gliunsch sur igls cunfegns digl Grischun. Scu artista cun la forbesch è ella ena grondezza ancunaschainta.

Mintga maletg en unicat

Siva la beneventaziun antras *Ingrid Buol Fontana*, la presidenta dalla Pro Segantini, è *Gabriel Peterli* fatg l'introducziun ainten l'ovra e la persunga dad Imelda Grisch. El è menziuno tgi ozande seian igls cunfegns tranter art ed artisanat magari betg da separar. Chegl vala er per igl antagl da forbesch ed an spezial per Imel-

Imelda Grisch cun occasiun dalla vernissascha digls sies antagls da forbesch da sonda passada alla Sala Segantini a Savognin. PDS

da Grisch. Ainten Svizra dattigl circa 300 persungas activas tgi sa deditgeschan a chel art. Eneda ena domena masculina, oz an maioritad exequeida da donnas. Aint igl Grischun dattigl tschintg donnas tgi fon antagls da forbesch.

Eneda era igl antagl da forbesch pitost via scu artisanat. Igls davos onns è el guadagn an valeta. E chegl betg igl davos perche gl tgi mintga ovra è en unicat e so betg neir reprodugeida, cuntrari da p. ex. la pittura, noua tg'ins canoscha la litografia etc. E schi ins compra en antagl da forbesch dad Imelda Grisch ins pò esser franc dad aveir en original. Tar la pit-

tura è chegl savens betg igl cass. E scu tgi Gabriel Peterli è managea anavant dattigl anc en ulteriour muteiv tgi igl antagl da forbesch è fatg en pass vers igl art: «Divers artists e tranter chels an spezial Imelda Grisch on antschet igls davos decennis a bandunar las furmas tradiziunals ed a scurveir cun novas tecnicas e novas tematicas e novas modas d'expressiun. Noua tgi on spazi per l'atgna creativitat.»

Anfignen en meis per en'ovra

Scu è Imelda Grisch ansomma neida tar igl antagl da forbesch, pitost per casuali-

tad? «Atgnamaintg betg», manegia ella. «Ia tschartgeva ena occupaziun per esser creativa. Chegl am era en basigns. Uscheia vaia ampruo diversas tgossas e sung uscheia rivada tar igl antagl da forbesch.»

Alla Sala Segantini è l'artista exponia actualmaintg 33 maletgs tgi ella è fatg igls davos quatter onns. Da chels èn 16 tgi ella è fatg igl onn passo e quatter digl 2010. Els èn tots vanals an ena categoria da prietsch tranter 900 e 3000 francs. Igl art n'è betg angal ena lavour fitg fegna tgi ins fò cun la forbesch u cu gl cuntelign, mabagn ena lavour tgi pretenda enorm-

bler taimp. «I dat maletgs tg'ia fatsch an en pèr deis, ma i dat er da chels tgi sung vedlonder anfignen en meis.» An en onn neschan tar ella uscheia normalmaintg tranter 10 e 15 ovras.

Cu gl vender seigl en po different. Ella vegia er gio gia exposiziuns tgi ella vegia vandia anfignen dus terzas digls exponats, pero er da chellas tgi ella vegia mianc vandia en sulet. Igl mument seigl er betg en taimp ideal cun crisas economicas ed i seia tuttegna en artegel da luxus. Da veiver digl antagl da forbesch seia er strousch pussebel. Ella canoscha angal egn an Svizra tgi fetscha angal chegl, pero retg davainta el er betg. «Per me è chegl er betg schi impurtant. Ia fatsch la tgossa anc adegna cun fitg grond plascheir. Ia fatsch er betg lavours an incumbensa ed uscheia possa veiramaintg far chegl tg'ia fatsch gugent», dei la donna uriunda da Casti.

Imelda Grisch è anc ena sagonda occupaziun tgi ella fò mademaintg fitg gugent ed è ena cumpensaziun tar la lavour quierta digl antagl da forbesch ainten ena stanza da sia tgesa. Ella fò siva digl 1994 guidadas da gruppas svizas e digl exterior, principalmaintg dalla Germania. Chegl pon esser guidadas tras martgeas, sur pass, ainten centers turistics u tar bietgs interessants ord vista istorica d'art.

L'exposiziun ainten la Sala Segantini cun antagls da forbesch dad Imelda Grisch è anc daverta anfignen igls 13 d'avregl 2010. La Sala è daverta da glindesde anfignen sonda, mintgamai dallas 15.30-17.30. La sonda digl 27 da mars allas 17.30 è mademaintg ainten la Sala en refert curt dad Imelda Grisch cun igl tetel «Antagls da forbesch davent dall'antschatta an China anfignen tar la moderna».